

Фитр садақасига хурмо ва арпадан бир соъдан беришга ҳамма мазҳаб ва уламолар иттифоқ қилишган.

هُلَّلَ لَيْلَ صَبَّيْ لَنَا مَزِيَّةً طَعْنُ الْبُكَ لَأَقُ ، هُوَ عُلَّ لَلِ يَضْرِبُ دِي عَسَّ يَبَّ أُنَعِ
بِبَبَّ زَنْ مِ اعْصُ وَأُ رِي عَشْ نَمِ اعْصُ وَأُ رَمَتْ نَمِ اعْصُ وَأُ مِ اعْطُ نَمِ اعْصُ مَلَّ سَوْ هُوَ لَعِ
نِي دُمُ لُدَعِي آدَهْ نَمِ أَدُمِ يَرَأُ : لَأَقُ أَرْمَسْ لَلِ تَعَّاجُ وَهُوَ عِ اعْجَمَ عَاجُ مَلَّ فِ طِقَاقُ نَمِ اعْصُ وَأُ
سَانَلَلِ مَلَّ كَفِ ، أَرْمَتْ عُمُ وَأُ عِ اعْجَمَ وَأُ عِ اعْجَمَ مَدَقُ يَتَّحُ : عِي أَوْرِي فَوْ . هُوَ سَمَّ حَلَّ أَوْ
نَمِ اعْصُ لُدَعَتْ مِ اشَلَلِ أَرْمَسْ نَمِ نِي دُمُ نَأُ يَرَأُ يِنَا : هُوَ مَلَّ كُ مَمَّ نَكَفِ ، رَبَّنَمِ لَلِ يَلَعِ
كَلَّ دَكُ هُوَ حُخُّ أَلَّ أَلَّ فِ ، أُنَا مَأُفِ : دِي عَسَّ وَبُ أَلَّ قُ ، كَلَّ ذَبُّ سَانَلَلِ دَحَّ أَفِ ، رَمَتْ

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг замонларида у (фитр садақаси) ни таомдан бир соъ, ёки хурмодан бир соъ, ёки арпадан бир соъ, ёки майиздан бир соъ, ёки қуртдан бир соъ берар эдик. Муовия келгач, буғдой келганида:

«Менимча, манавининг бир мудди икки муддга тенг келади», деди».

Бешовлари ривоят қилишган.

Бошқа бир ривоятда бундай дейилган:

«Муовия ҳаж ёки умра қилиб келганида ва одамларга минбарда туриб гапирганида:

«Менимча, албатта, Шомнинг икки мудд буғдойи бир соъ хурмога тенг келади», деди. Одамлар шу гапни ушлашди. Абу Саъид:

«Аммо мен бурун қандоқ бўлса, ўшандоқ чиқаришда давом этмоқдаман», деди».

Абу Саъид розияллоҳу анҳу аввал садақаи фитр таомдан бир соъ бўлишини айтиб туриб, кейин унинг турларини – хурмо, арпа, майиз ва қурт, деб батафсил айтганлар.

Ўша вақтда Ҳижозда буғдой истеъмоли оз бўлган, деярли бўлмаган. Шунинг учун у ерда кенг тарқалган тўрт хил таомнинг зикри келган. Кейинчалик, буғдой ўсадиган жойлар ҳам мусулмон юртларга айланганидан кейин, у Ҳижоз диёрида ҳам тарқалган. Буғдойнинг қиймати устун, унга талаб кучли бўлгани учун унинг ярим соъ миқдори бошқа таомларнинг бир соъ миқдorigа тенг қилинган.

«Кифоя» китобининг иккинчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.